

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2012. november hó 27. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2012. évi július hó 6. napján kihirdetett 19.B.877/2010/32. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét emberölés bűntette előkészületének minősíti (Btk. 166. § (3) bekezdés).

A kiszabott börtönbüntetés tartamát 1 (egy) évre enyhíti, melynek végrehajtását 3 (három) évi próbaidőre felfüggeszti.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába a vádlott által őrizetben, illetőleg előzetes letartóztatásban töltött időt annak végrehajtása esetén számítja be.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3.000 (Háromezer) Ft bűnügyi költség merült fel, mely az állam terhén marad.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

Az ügyész a nyilatkozattételre nyitva álló törvényes határidőn belül az ítéletet tudomásul vette.

A fellebbviteli főügyészség az ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az első fokon eljáró törvényszék a vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntettségének kísérletében (Btk. 166. § (1) bekezdés), ezért 1 év 6 hónapi börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Beszámítani rendelte a szabadságvesztés tartamába a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjel sorsáról, illetőleg az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet tábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával a megismételt eljárásban ügyfelderítési kötelezettségének hiánytalanul eleget tett, széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során teljes körűen betartotta a hatályon kívül helyező végzésben előírtakat.

A tárgyaláson megvizsgált bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, az általa megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az csak kisebb részben szorul kiegészítésre, pontosításra az iratok tartalma alapján (Be. 351. § (2) bekezdés c) pontja), így a Be. 361. § (1) bekezdése alapján az ítélet táblának nyilvános ülést kellett tartania az ügyben.

Az ítélet 6. oldal 2. bekezdése a következőképpen helytálló:

A vádlott amint a sértett felé indult, a jobb kezében lévő kést maga elé tartva alulról felfelé irányuló mozdulattal lendítette azt, miközben olyan kijelentést tett, hogy „meghalsz ..., hogyha a fiamnak valami baja lesz, végighúzom rajtad a kést”.

A 6. oldal következő bekezdésében a távolság javítandó 1.8 - 2.1 méterre.

Ugyanezen oldalon a következő bekezdésben a vádlott neve után az „a” betű mellőzendő, mint értelemzavaró.

A 6. oldalon a 6. bekezdés mellőzendő, illetve az alulról 2. bekezdésben az is, miszerint a késsel szúrt sérülést lehetett volna okozni.

A 6. oldal utolsó bekezdése kiegészítendő azzal, hogy alulról felfelé lendülő nagy erejű mozdulattal okozható mindaz a sérülés, ami ott taglalásra került.

A fenti pontosításokra az igazságügyi orvos-szakértő személyes nyilatkozata alapján kellett sort keríteni a 31. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldalán rögzítettek okán. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás esetében a korábbiakban részletezett korrekciók az igazságügyi orvos-szakértéssel vannak összefüggésben, hiszen a késhasználat mechanizmusának elemzése az okozható sérülések, az erőbehatás nagysága, a célba vett testtájékok, az ott okozható sérülések gyógytartama mind-mind olyan szakkérdések, amelyek vonatkozásában a bíróság kellő szakértelemmel nem rendelkezik, az adott körülmények tisztázása mindenképpen orvos-szakértői feladat.

Bár az első fokon eljáró törvényszék a rendelkezésre álló személyi bizonyítékokat részletesen elemezte, azonban nem volt kellő figyelemmel az igazságügyi orvos-szakértő személyes előadására.

Az így helyesbített, pontosított tényállás most már hiányosságoktól mentes, felülbírálatra alkalmas a Be. 352. § (1) bekezdés alapján, ennek megfelelően irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 352. § (2) bekezdése szerint.

A bizonyítékok értékelése kapcsán szükséges azonban utalni arra, hogy a 11. oldalon a 4. bekezdés, illetőleg a 6. bekezdés mellőzendők, mivel tanúkhöz csak tényekre lehet kérdést feltenni, illetőleg feltételezésekbe bizonyítékértékelő tevékenység során nem lehet bocsátkozni.

A 11. oldal 5. bekezdésében nem helytálló annak rögzítése, hogy az ott felsorolt tanúknak a nyomozás során egybevágó nyilatkozata lett volna. Az viszont rögzíthető, hogy az adott tanúk nyilatkozatainak mérlegelésével az elsőfokú bíróság helyes következtetéseket vont le a tényállás megállapításánál.

Az ítélet 16. oldalán az orvos-szakértő nyilatkozatát ismertetve az elsőfokú bíróság helytelenül szerepelteti miszerint szúrt sérülés okozására is alkalmas lett volna az elkövetés eszköze.

A tényállás kapcsán az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, cselekményének minősítését illetően azonban az ítéletábra nem osztotta az első fokon eljáró törvényszék álláspontját.

Az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy az általa megállapított tényállás figyelembe vételével a vádlott az emberölés bűntettének a kísérletét valósította meg (Btk. 166. § (1) bekezdés).

A tényállásból kitűnik, hogy a vádlott a kezében lévő és az emberi élet kioltására alkalmas kést jobb kezében maga elé derékmagasságban tartva megindult a tőle kb. 2 m 10 cm távolságra elhelyezkedő sértett irányába, amikor is alulról felfele irányuló mozdulattal lendítette jobb kezét és olyan kijelentést tett, hogy „meghalsz ..., hogyha a fiamnak valami baja lesz, végighúzom rajtad a kést”. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan következtetett arra, hogy a vádlottnak ez a cselekménye a sértett élete ellen irányult.

Nem helytálló azonban az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a vádlottól több mint 2 méterre álló sértettel szemben a kés sértett irányába történő emelése az emberölés bűntette elkövetésének megkezdését jelentené, a cselekmény kísérleti szakba jutott volna. Mindezért a terhelt cselekménye az ítéletábra álláspontja szerint nem az emberölés bűntette kísérletének, hanem a Btk. 166. §-ának (3) bekezdésében meghatározott emberölés előkészülete bűntettének minősül.

A Btk. 18. § (1) bekezdése kimondja, hogyha a törvény külön elrendeli, előkészület miatt büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik vagy a közös elkövetésben megállapodik.

Az előkészület a szándékos bűncselekmény kifejlődésének első szakasza, amellyel az elkövető - a bűncselekmény esetleges előzetes elhatározását követően - a külvilágba lép. (Az elhatározás büntetőjogilag még közömbös.) A Btk. 18. § (1) bekezdésében felsorolt elkövetési cselekmények kívül esnek a törvényi tényálláson, azaz nem valósítanak meg törvényi tényállási elemet. Ez határolja el az előkészületet a kísérlettől.

Az előkészületi cselekmény a célját tekintve különbözik a külsőleg hasonló magatartásoktól; célja a bűncselekmény elkövetése. Mint célzatos cselekmény az előkészület kizárólag egyenes szándékkal valósítható meg.

A bűncselekmény elkövetéséhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása mindenféle előkészületi cselekményt átfog, amelyet a törvény külön nem részletez. Előkészületi cselekmények pld. a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges eszközök beszerzése, a bűncselekmény elkövetésére való alkalmassá tétele stb. (Magyar Büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára, szerkesztő: Dr. Berkes György.)

A cselekmény minősítésénél az ítéletábra tekintettel volt a BH. 2003. évi 48. sz. jogesetben leírtakra is.

A jogi indokolásból a további részeket illetően mellőzendők az ítélet 19. oldal 5. bekezdésében részletezettek, mivel azok ellentétben állnak azzal az elvvel, hogy a kétségtelenül nem bizonyított tényeket a vádlott terhére értékelni nem lehet.

Az ítélet 20. oldal 2. bekezdése is teljes egészében mellőzendő, ugyanis megismételt eljárás lefolytatására pontosan azért kerül sor, mert nincs érdemi döntés az ügyben, az hatályon kívül helyezésre került, értelemszerűen nincs olyan „első bírói érvelés”, amelyre bármilyen formában utalnia kellene a megismételt eljárásban eljáró bíróságoknak.

Megalapozott tényállás esetén a felmentés érdekében bejelentett védelmi jogorvoslatok a bizonyítékok felülvizsgálásának tilalma folytán eredményre nem vezethetnek a másodfokú eljárásban a Be. 352. § (1) és (3) bekezdéseiből következőleg, azonban a minősítésváltoztatás okán az enyhítésre irányuló fellebbezés eredményes.

Az ítéletábra a vádlott büntetését 1 évi börtönre enyhítette és lehetőséget látott a Btk. 89. § (1) és (3) bekezdései alapján a kiszabott szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztésére az elkövető személyi körülményeire figyelemmel, mivel arra az álláspontra jutott, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

Az első fokon eljáró Debreceni Törvényszék helyesen foglalt állást egyéb iránt, hogy az adott cselekmény minősítése és az alkalmazandó joghátrányok szempontjából a Btk. 2. §-a alapján az elkövetés időpontjában hatályos büntető anyagi rendelkezések a kedvezőbbek az elkövetőre.

Miután az ítéltábla felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki a vádlottal szemben, így szükségessé vált a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mellőzése.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései helyesek és törvényesek.

Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtásának elrendelése esetén kell a szabadságvesztésbe beszámítani.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján, míg egyebekben helybenhagyta azt a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében.

A bűnügyi költség viseléséről a Be. 381. § (1) bekezdés és 403. § (5) bekezdése alapján rendelkezett.

Debrecen, 2012. november 27.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék: A Debreceni Törvényszék 19.B.877/2010/32. sz. ítélete az ítéltábla jelen határozatával jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2012. november 27.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke